

Аналіз асортименту гепатотропних лікарських засобів

на фармацевтичному ринку України

Яковченко О. В., Богатирчук Л. П.

Кафедра фармакоекономіки

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

yakovchenko.oksana@mail.ru

Захворювання печінки є серйозною проблемою нашого часу. Серед населення України та країн СНГ кількість захворювань печінки зростає з кожним роком, особливо серед осіб молодого працездатного віку. Так, за статистичними даними серед осіб 20-26 років гепатит В виявлено у 22 %, серед осіб 35-46 років – у 38 %, в осіб старших 65 років – у 25 % [1]. Смертність від захворювань печінки (цирозу, алкогольної хвороби печінки, вірусного та токсичного гепатитів) за останні 20 років збільшилася вдвічі. Причинами цього є зовнішні фактори та нездоровий спосіб життя. Фармакологія протягом багатьох років займається пошуком лікарських засобів (ЛЗ), здатних нормалізувати роботу печінки. Саме це сприяє розвитку фармацевтичного ринку гепатопротекторів.

Метою роботи було дослідження асортименту та цінових характеристик гепатотропних лікарських засобів (ГЛЗ) на українському фармацевтичному ринку за 2012-2014 роки, визначення кількості імпортованих та вітчизняних виробників.

Для виконання поставленої мети були використані дані з реєстру ЛЗ інформаційно-пошукової системи Компендіум-онлайн [2], а роздрібні ціни на ЛЗ були визначені за даними аналітичної компанії дослідження фармацевтичного ринку "Фармстандарт" компанії "Моріон" [3].

Отримані результати показали, що на фармацевтичному ринку ГЛЗ представлені у широкому асортименті: 6 МНН, від 167 торгових найменувань (ТН) у 2012 р. до 192 ТН у 2014 р. За 2012-2014 роки в Україні спостерігалось збільшення кількості ГЛЗ вітчизняного виробництва: з 94 ТН у 2012 р. до 108 ТН у 2014 р. Кількість ГЛЗ імпортованого виробництва також зросла протягом досліджуваного періоду: у 2012 р. – 73 ТН; у 2013 р. – 80 ТН; 2014 р. – 84 ТН. На фармацевтичному ринку ГЛЗ представлені у вигляді 11 лікарських форм: таблетки, капсули, суспензії оральні, каплі оральні, розчини оральні, сиропи, розчини для ін'єкцій, гранули, порошки для орального розчину, збори лікувальні та збори у фільтр-пакетах. Найбільш широко представлені ГЛЗ у вигляді таблеток – 65 ТН та капсул – 62 ТН. Більший асортимент на фармацевтичному ринку мають ГЛЗ розторопші плямистої: у 2012 р. – 23 ТН; у 2013 р. – 24 ТН; у 2014 р. – 27 ТН, а також різні рослинні засоби та їх комбінації: у 2012 р. – 80 ТН; у 2013 р. – 70 ТН; у 2014 р. – 87 ТН. Діапазон роздрібних цін на ГЛЗ варіює від 3,13 грн. (2012 р.) до 1393,61 грн. (2014 р.). Найдешевшим ГЛЗ є «Безсмертника

пісчаного квіти», 20 г у пачці (Віола, Україна), а найдорожчим – «Гепат-Мерц» конц. д/р-ну д/інф. 10 мл, №10, Alpen Pharma AG (Швейцарія). Досить широко в Україні застосовують препарати есенціальних кислот. З них ГЛЗ імпортного виробництва представлені більш широко: у 2012 р. – 15 ТН; у 2013-2014 рр. – 11 ТН, тоді як ГЛЗ вітчизняного виробництва: у 2012-2013 рр. – 4 ТН; у 2014 р. – 5 ТН. найдешевшим є ГЛЗ Есавіт, капс., № 30 (Norton, Канада), а найдорожчим – Фосфоглів, в/в фл. 2,5 г, № 5 (Здро, Україна).

У 2014 р. фармацевтичний ринок розширився за рахунок 12-ти ГЛЗ вітчизняного виробництва: 1) Укрлів®, сусп. оральн. 250 мг/5 мл фл. 30 мл (Кусум Фарм); 2) Аллохол, табл. п/плів., № 50 та № 180 (БХФЗ); 3) Жовчогінний збір, пачка 50 г (Віола); 4) Артихол, табл. п/плів. 400 мг, № 40 (КВЗ); 5) Артишок-Астрафарм, Астрафарм, капс. 100 мг, № 30; 6) Кукудзяні рильця, 30 г пакет (Віола) та 40 г пачка (Ліктрави); 7) Артишока екстракт-Здоров'я, капс. 300 мг, № 60; 8) Аллохол, табл. п/плів., № 180 (БХФЗ); 9) Глутаргін Алкоклін, пор. д/оральн. р-ну 1 г/3 г, № 10 та № 2 (Здоров'я); 10) Ларнамін, конц. д/р-ну д/інф. 500 мг/мл амп. 10 мл, №10 (Фармак); 12) Гепадиф®, капс., №10 (Валартин Фарма). Також на ринку зареєстровано 6 нових ГЛЗ імпортного виробництва: 1) Холензим, табл., № 50 (Біосинтез, Росія); 2) Артибель табл. п/плів. 200 мг № 60 (Grupharmexport, Бельгія); 3) Цинарикс, р-н оральний, 100 мл (Montavit, Австрія); 4) Легалон®, капс. 70 мг, № 30 та № 60 (Meda Pharmaceuticals, Швейцарія); 5) Прогепар®, табл. п/о фл., № 100 та № 50 (Фарма Інтернейшнл Трейд, Росія); 6) Еслідин, капс., № 30 та № 50 (Stada, Німеччина).

Висновки. Аналіз фармацевтичного ринку України показав, що протягом 2012-2014 років ГЛЗ були представлені у широкому асортименті, особливо рослинні ЛЗ та їх комбінації, препарати розторопші плямистої та есенціальних кислот. Залежно від виробника ціни варіювали від низьких до високих, що давало можливість індивідуального вибору препарату для кожного пацієнта з урахуванням лікарської форми та економічної доступності.

Література: 1. Рудакова А. В. Противовирусная терапия хронического гепатита В: анализ эффективности затрат / А. В. Рудакова, Ю. В. Лобзин, П. Ф. Хвищук // Журнал клинической микробиологии и антимикробной химиотерапии. – 2002. – № 1, Т. 4. – С.49–60. 2. Програмний комплекс «Аптека» компанії «Моріон» [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <http://pharmbase.com.ua/poisk/>. 3. Компендиум 2015- on-line. – К., 2015. – Режим доступу: <http://compendium.com.ua>